

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Освітня програма	23564 Спеціальна освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23564
Назва ОП	Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Пахомова Наталія Георгіївна, Войтенко Альона Андріївна, Мартинчук Олена Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.04.2021 р. – 15.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://www.dnu.dp.ua/view/vidimosti_pro_samoocin

Програма візиту експертної групи http://www.dnu.dp.ua/view/program_roboty_expert_grup

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП, що акредитується, є актуальною, враховуючи сучасні тенденції ринку праці з надання освітніх послуг, інтереси стейкхолдерів, вимоги роботодавців, місію і стратегію Університету щодо забезпечення потреб регіону у фахівцях, здатних до професійної діяльності в умовах спеціальної та інклюзивної освіти. Форми та методи викладання і навчання відповідають сучасним вимогам вищої освіти. У ЗВО присутній необхідний для реалізації ОП рівень матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення. Освітнє середовище ЗВО (система дистанційного навчання Microsoft Office 365, Центр соціальних ініціатив та волонтерства ДНУ тощо) та освітнє середовище Навчально-реабілітаційних центрів та спеціальних шкіл м. Дніпра, на базі яких проводяться практичні заняття, сприяють забезпеченню ефективної освітньої діяльності за ОП “Спеціальна освіта” та її практико-орієнтованої спрямованості. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які відповідають заявленим цілям. Важливим аспектом є високий рівень задоволеності здобувачів освіти освітньою діяльністю за цією ОП, що було з’ясовано у результаті запланованих зустрічей. Натомість, загальне враження достатньо неоднозначне, зважаючи на те, що, за задумом розробників, ОП сфокусована на формуванні компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями та дітей з тяжкими порушеннями мовлення, проте аналіз змісту ОП та освітньої діяльності за цією ОП показав, що ОК не забезпечують у повному обсязі формування цих компетентностей. Структура та зміст ОП потребують перегляду з урахуванням структурно-логічної схеми процесу підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта та її приведення у відповідність до стандарту вищої освіти з означеної спеціальності першого (бакалаврського) рівня. Крім того, наявне недостатнє кадрове забезпечення штатними викладачами з відповідною академічною та професійною кваліфікацією процесу реалізації ОП, що акредитується. Проте наразі троє викладачів кафедри здійснюють наукові дослідження за спеціальністю 13.00.03 Корекційна педагогіка, що суттєво сприятиме підвищенню кадрового забезпечення ОП. Результати акредитаційної експертизи показують, що ОП та освітня діяльність ЗВО загалом відповідають за усіма Критеріями акредитації з невеликими, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий час, окрім Критерію 2 “Структура та зміст освітньої програми” з наявними невеликими, які можна усунути в однорічний строк. ЗВО має достатньо організаційно-управлінських та інтелектуальних ресурсів для удосконалення ОП, що акредитується, перспективи розвитку ОП вбачаємо в узгодженні цілей, змісту та структури ОП відповідно до визначеної ЗВО спеціалізації “Логопедія” зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП забезпечує орієнтованість на реальні потреби ринку праці регіону. ЗВО активно залучає до освітнього процесу роботодавців та викладачів-практиків, зокрема, директора КЗО «Спеціальна школа №12 ДОР» Купрас Віру Василівну, кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка; директора КЗО «Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр №10 ДОР», Гарнюк Ларису Григорівну, кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка та інших досвідчених практиків у галузі спеціальної освіти. Поглибленню практичної підготовки здобувачів сприяє залучення до освітньої діяльності за цією ОП кадрового потенціалу та потужної матеріально-технічної бази обласних закладів спеціальної освіти (КЗО “Спеціальна школа “ШАНС” Дніпропетровської обласної ради; КЗО “Спеціальна школа № 12” Дніпропетровської обласної ради; “Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр 10” Дніпропетровської обласної ради). Навчання та викладання за ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу з акцентом на практико-орієнтовану спрямованість навчання, що реалізується під час проведення практичних занять і практик в умовах спеціальних закладів освіти і навчально-реабілітаційних центрів. Функціонування Ради із забезпечення якості вищої освіти та Бюро із забезпечення якості вищої освіти факультетів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатня залученість різних груп стейкхолдерів до процедур розроблення, моніторингу та перегляду ОП. Не дотримано структурно-логічної схеми процесу підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Зміст ОК потребує узгодження з ПРН та оновлення відповідно до сучасних наукових досягнень та практик у галузі спеціальної та інклюзивної освіти. Ускладнена процедура доступу до навчально-методичного забезпечення ОК, зважаючи на розміщення його різних складових у різних інформаційних ресурсах (репозиторії та системі електронного навчання Microsoft Office 365). У наявних в репозиторії РНП, в системі електронного навчання не подано у достатньо зрозумілий спосіб інформацію щодо системи накопичення балів та критеріїв оцінювання за різні види активності здобувачів. Недостатнє кадрове забезпечення ОП фахівцями з професійною кваліфікацією відповідно до спеціальності Спеціальна освіта. Неузгодженість фахових та наукових інтересів частини викладачів з ОК, які вони викладають. Недостатня академічна мобільність, проектна діяльність за ОП. Відсутність єдиної уніфікованої процедури перевірки наукових робіт на плагіат. Недостатньо висвітлена діяльність кафедри на сайті університету щодо реалізації ОП, що акредитується. Рекомендовано: 1) Переглянути структуру та зміст ОП з урахуванням структурно-логічної схеми процесу підготовки фахівців у галузі спеціальної освіти задля забезпечення ПРН. 2) У процесі перегляду ОП у повному обсязі дотримуватися процедури залучення різних груп стейкхолдерів до уточнення цілей, ПРН та ОК. 3) Оновити зміст ОК відповідно до спеціальності і заявленої спеціалізації на основі сучасних наукових досягнень та практик у галузі спеціальної та інклюзивної освіти. 4) Удосконалити програми педагогічної практики, чітко визначивши завдання та критерії їх оцінювання відповідно до вікової категорії дітей та типу закладу, на базі якого проходить практика. 5) Забезпечити викладання фахових ОК викладачами випускової кафедри з відповідною академічною та професійною кваліфікацією. 6) Посилити склад кафедри викладачами з науковими ступенями зі спеціальностей 13.00.03 Корекційна педагогіка та 19.00.08 Спеціальна психологія. 7)

Посилити наукову діяльність та міжнародну активність НПП у межах академічних обмінів, проектною та грантовою діяльністю. 8) Сприяти академічній мобільності студентів та їх участі у різноманітних наукових конкурсах, проєктах, навчальних програмах зі спеціальності. 8) Сприяти участі здобувачів у неформальній освіті. 9) Забезпечити уніфіковану процедуру перевірки оригінальності тексту наукових робіт за допомогою сертифікованих програм для всіх здобувачів. 10) Забезпечити для осіб з інвалідністю достатні умови для реалізації права на освіту. 11) Налагодити процедуру збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. 12) Розвивати сайт кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП, що акредитується, полягає у підготовці фахівців, здатних самостійно розв'язувати складні задачі і практичні проблеми професійної діяльності в умовах спеціальних закладів освіти, спеціальних та інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних та інклюзивних класів у закладах загальної середньої освіти, інклюзивно-ресурсних центрів тощо, кваліфіковано виконувати завдання у сфері спеціальної освіти. Місія ЗВО визначена у Стратегії розвитку ЗВО на 2019-2025 роки (<https://cutt.ly/4vJnJJc>) і полягає в ефективній та якісній реалізації базових компонентів підготовки фахівців сучасного рівня: освітньої, наукової, міжнародної та культурно-просвітницької. На думку ЕГ, узгодженість цілей ОП з місією ЗВО простежується за освітньою, науковою та культурно-просвітницькою компонентами у таких аспектах: «збереження та ефективний розвиток класичної університетської освіти, досягнення університетом позиції системоутворювального центру освіти в регіоні», «збереження, подальший розвиток та ефективне використання наукового потенціалу», «сприяння змінам соціального середовища через створення атмосфери духовності та формування в молоді високого рівня моральності, громадянської свідомості, освоєння принципів і навичок конструктивного вирішення проблем життєдіяльності»; не достатньо простежується узгодженість цілей ОП за міжнародною компонентою «через розширення і поглиблення ефективної співпраці із зарубіжними університетами, особливо в рамках академічних обмінів, проектною та грантовою діяльністю» (<https://cutt.ly/4vJnJJc>). У ВС окреслено особливість ОП, що полягає у підготовці кваліфікованих, професійно мобільних фахівців галузі спеціальної та інклюзивної освіти; «занурення» студентів у професію з перших днів навчання шляхом залучення їх до волонтерської діяльності з дітьми з особливими освітніми потребами на базі Центру соціальних ініціатив та волонтерства ДНУ. Аналіз сайту ЗВО щодо наявності на ньому інформації про залучення до діяльності Центру здобувачів спеціальності 016 Спеціальна освіта показав, що на сайті факультету психології та спеціальної освіти (<http://www.dnu.dp.ua/view/fpsih>) в узагальненому вигляді подано інформацію про волонтерську роботу, де одним з напрямів визначено розвивально-корекційну та реабілітаційну роботу з дітьми з особливими освітніми потребами; на сторінці Центру у фейсбук (<https://cutt.ly/tvJnNe3>) подано актуальну інформацію про залучення здобувачів цієї ОП до волонтерської роботи з дітьми з ООП. Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено їхню участь у волонтерській діяльності з дітьми з особливими освітніми потребами. У відомостях про самооцінювання унікальності ОП не визначено. У відкритому доступі на сайті факультету психології та спеціальної освіти (<http://www.dnu.dp.ua/view/fpsih>) розміщено ОП, що акредитується (<https://cutt.ly/nvJny9E>), затверджену Вченою радою ДНУ ім. Олеса Гончара від 21.12.2017 р., протокол № 6. На сайті кафедри (<https://cutt.ly/wvJb6XU>) розміщено три редакції ОП «Спеціальна освіта».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз ВС показав, що у ньому не зазначено посилання на документи / події, висвітлені на сайті ЗВО, у соціальних мережах, які підтверджували б наявність процедури обговорення освітньої програми. Аналіз сайту факультету психології та спеціальної освіти (<http://www.dnu.dp.ua/view/fpsih>), кафедри педагогіки та спеціальної освіти (<https://cutt.ly/6vJQUYv>), сторінки Facebook (<https://cutt.ly/HvJQSRq>) показав відсутність на ньому такої інформації. На сайті ЗВО є вебсторінка (<https://cutt.ly/dvJQHmX>), на якій розміщуються проєкти ОП та надано ел. адресу (nmv@365.dnu.edu.ua) для надсилання пропозицій та зауважень за проєктами освітніх програм. За посиланням (<https://cutt.ly/AvJQXDP>) розміщено документи, що визначають процедуру обговорення ОП (<https://cutt.ly/9vJQBgk>), зразки уніфікованих в університеті анкет, зокрема, анкети оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/uvJQomW>), анкети для опитування випускників (<https://cutt.ly/OvJQ7Ic>), анкети для опитування роботодавців (<https://cutt.ly/wvJWqNT>), у

яких передбачено надання стейкхолдерами пропозицій щодо покращення ОП та якості освітньої діяльності. У процесі зустрічі адміністративним персоналом зазначено, що у ЗВО дотримуються процедури обговорення ОП. Зокрема, гарант в акред. каб. надала відповідь, що обговорення ОП відбувалося під час індивідуальних консультацій зі стейкхолдерами, на засіданнях кафедри, ВР факультету, через опитування здобувачів вищої освіти; частина роботодавців, залучених до освітнього процесу, постійно беруть участь в удосконаленні ОП та інших видів освітньої діяльності, що підтверджено під час зустрічі з роботодавцями; також в акред. каб. (п. 8) подано заповнені анкети роботодавців. В акред. каб. п. 6 подано приклади заповнених анкет здобувачами за 2017-2019 р.р. без аналізу отриманих результатів дослідження; у п. 17 подано аналіз проведеного дослідження щодо оцінювання задоволеності якістю освіти (за відповідною ОП) від 11.04.2021 р.р., тобто проведеного напередодні роботи ЕГ. Аналіз характеру питань анкет засвідчив, що вони не демонструють залученість студентів до формулювання цілей та ПРН навчання. Під час відеозустрічей зі стейкхолдерами з'ясовано, що серед них періодично здійснюються анкетування щодо задоволеності якістю освітньою діяльністю за цією ОП. На зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що до процесу обговорення ОП долучалися директор НРЦ «Горлиця» С.В. Лебідь, директор школи № 12 В.В. Купрас, які висловили пропозиції щодо збільшення годин для практики, для вивчення методик початкового навчання, жестового мовлення, шрифту Брайля тощо. Про врахування інтересів та побажань акад. спільноти при формулюванні цілей та ПРН ОП зазначено у витягах протоколів засідань кафедри. На запит ЕГ в акред. каб. (відповіді на п. 3-5) представлено витяги з протоколів засідань, ВР факультету, ВР Університету про затвердження трьох редакцій ОП та змін до ОП «Спеціальна освіта» для наборів 2018, 2019, 2020 р.р.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час зустрічей з менеджментом ЗВО, роботодавцями з'ясовано, що ОП започаткована за ініціативи Департаменту освіти і науки Дніпропетровської обл. держ. адміністрації. Відповідно до інформації, наданої відділом зв'язків з виробництвом та сприяння працевлаштуванню студентів та випускників ЗВО, у закладах Дніпровської міської ради та Дніпропетровської обл. наявні вакантні посади асистентів вчителів, асистентів вихователів, вчителів-логопедів, вчителів-дефектологів (інформація подана у дод. 1-2 до звіту). Враховуючи інформацію, наведену у ВС, надану відділом зв'язків ... сприяння працевлаштуванню студентів та випускників ЗВО, уявлень ЕГ щодо тенденцій розвитку спеціальності можна стверджувати, що ОП загалом відповідає галузевому та національному контексту, у межах якого держава створює умови для забезпечення освіти осіб з ООП. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти, здатних до педагогічної діяльності у різних типах закладів, є актуальною, зважаючи на достатньо велику кількість у регіоні спеціальних закладів освіти, закладів освіти з інклюзивним навчанням, відтак, цілі освітньої програми та ПРН враховують регіональний контекст. Під час відеозустрічі з гарантом ОП з'ясовано, що під час розроблення та оновлення ОП здійснювались індивідуальні консультації з В.М. Синьовим (на той час директором Інституту корекційної педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова, В.І. Бондарем, проф. цього ЗВО), Л.Г. Гарнюк, к. пед. н., директором Дніпропетровського НРЦ № 10 ДОР. У ВС зазначено, що результатом вивчення досвіду вітчизняних програм стало фокусування на професійній підготовці до роботи з дітьми з ООП в умовах інклюзії та логопедичній складовій ОП. Крім того, інформація надана відповідним відділом засвідчила великий попит у регіоні саме на асистентів вчителів для інклюзивної форми навчання. У процесі зустрічі гарант ОП зазначила, що враховано досвід зарубіж. ЗВО (Prešovská univerzita v Prešove, Katolíckej univerzity v Ružomberku Pedagogickej fakulty Inštitútu Juraja Pálaša v Levoči), який показав необхідність формування та удосконалення навичок корекційно-виховної роботи з учнями в умовах інклюзивного класу, що позначилося на змісті освітніх компонентів, переліку вибіркового компонентів та формулюванні результатів навчання. Аналіз ОП показав, що інклюзивна складова у межах наявних ОК, що спрямовані на формування інклюзивної компетентності, у загальному обсязі ОП становить: 8 кред. в ОП для набору 2018 р. – Основи інклюзивного навчання (4 кред.) та Спецметодика роботи гувернера і тьютора в інклюзивній освіті (4 кредити); 7 кред. в ОП для набору 2019 р. – Основи педагогіки інклюзивного навчання (3 кред.), Спецметодика роботи асистента та гувернера (4 кред.). На підставі аналізу змісту, результатів зустрічей з різними стейкхолдерами ЕГ дійшла висновку, що фокус ОП спрямований на підготовку фахівців зі спеціальної освіти до роботи з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку та порушеннями мовлення в умовах спеціальних закладів освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма «Спеціальна освіта» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена кафедрою педагогіки та спеціальної освіти факультету психології та спеціальної освіти, затверджена вченою радою ДНУ (протокол №6 від 21.12.2017) і введена в дію з 01.09.2018 (редакція №1 від 29.06.2017, протокол №15 для набору 2017/2018 н.р.; редакція №2 від 21.12.2017, протокол №6 для набору 2018/2019 н.р.; редакція №3 від 10.09.2020, протокол №1 для набору 2020/2021 н.р. (з урахуванням затвердженого стандарту спеціальності 016 Спеціальна освіта). Стандарт вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено наказом МОН України № 799 від 16.06.2020 (<https://cutt.ly/mvJYZoD>). У процесі відеозустрічей з менеджментом університету з'ясовано, що на акредитацію винесено ОП, редакція № 2 від 21.12.2017, протокол №6. Освітня програма розроблена у 2017 р., коли стандарт

вищої освіти був відсутній. Теоретичний зміст предметної області зосереджений на інклюзивній освіті та на навчанні дітей з інтелектуальними порушеннями. Орієнтація та фокус ОП зосереджені на дітях з особливими освітніми потребами без акценту на певній нозології, це також підтверджується у Відомостях про самооцінювання, де зазначено, що рекомендації стейкхолдерів та потреби закладів освіти визначили її загальнодефектологічну спрямованість. Аналіз ОП та НП показав, що значна кількість кредитів відводиться на підготовку до роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями у спеціальній школі (ОП, набір 2018 р., корекційна психопедагогіка – 4 кред., спецметодики навчання – 25 кред.; ОП, набір 2019 р. – спецметодики навчання 23 кред.); логопедична складова становить в ОП, затвердженій 21.12.2017 р., протокол № 6 (набір 2018 р.) – Логопедія (25 кред.), Логоритміка (3 кред.) – всього 28 кред.; ОП (набір 2019 р.) – Логопедія з практикумом (23), Логоритміка (3 кред.) – всього 26 кред. Отже, аналіз ОП та безпосередньо ОК свідчить, що фокус ОП спрямований на підготовку фахівців зі спеціальної освіти до роботи з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку та порушеннями мовлення. Аналіз ПРН дав змогу ЕГ дійти висновку, що визначені ОП ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного рівня кваліфікації, а саме надаються концептуальні наукові та практичні знання у сфері професійної діяльності та формуються поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності та регіонального контексту, що засвідчують на національному і регіональному рівні потребу у фахівцях зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатня узгодженість цілей ОП з місією ЗВО в аспекті реалізації міжнародної базової компоненти підготовки фахівців зі спеціальної освіти сучасного рівня «через розширення і поглиблення ефективної співпраці із зарубіжними університетами, особливо в рамках академічних обмінів, проектної та грантової діяльності» (http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu). Відсутність на сайті кафедри, у соціальних мережах інформації, яка б підтверджувала наявність процедури обговорення освітньої програми з різними стейкхолдерами. Аналіз відомостей про самооцінювання та результатів зустрічей з різними групами стейкхолдерів засвідчив недостатній рівень залученості здобувачів та академічної спільноти до процесу обговорення цілей ОП, фахових компетентностей та програмних результатів навчання. Рекомендовано: Узгодити цілі ОП з місією ЗВО через реалізацію усіх базових компонент підготовки фахівців сучасного рівня: освітньої, наукової, міжнародної та культурно-просвітницької. Чітко обґрунтувати особливості ОП та як вони визначаються цілями ОП. Розширити дієву комунікацію зі стейкхолдерами з метою удосконалення ОП; при перегляді ОП дотриматися у повному обсязі процедури обговорення проекту ОП з усіма зацікавленими сторонами (здобувачами, випускниками, викладачами, роботодавцями, академічною спільнотою) з висвітленням результатів обговорення на сайті кафедри.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін та з урахуванням тенденцій ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Освітньо-професійна програма переглядається кожного року. Роботодавці беруть активну участь в обговоренні та рецензуванні ОП. На думку ЕГ, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що є несуттєвими (потребує уточнення мета ОП, висвітлення результатів обговорення на сайті кафедри). При оцінюванні вирішальним стало врахування позицій та потреб стейкхолдерів при розробленні ОП, а також регіональні тенденції.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП має три редакції (<https://cutt.ly/EvJPrFn>): • Ред. № 1, рішення ВР ЗВО від 29.06.2017, пр. № 15; введена в дію з 01.09.2017 р. • Ред. № 2, рішення ВР ЗВО від 21.12.2017, пр. № 6; введена в дію з 01.09.2018 р. • Ред. № 3 (ОП «Спеціальна освіта» за спеціалізацією 016.01 Логопедія), рішення ВР ЗВО від 10.09.2020, пр. № 1 відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для першого (бакалаврського) рівня (<https://cutt.ly/lvJPD26>) В ОП визначено обсяг ОП, що становить 240 кред. ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти та 180 кред. ЄКТС на базі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст»). До ОП ЗВО надав навчальні плани (п. 1 в акред. каб.). Обсяг ОП відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Аналіз НП (строк навч.: 3 р. 10 міс. для ден. форми, набору 2019/2020 н.р.) показав, що обсяг ОП відповідно до НП складає 240 кред. ЄКТС, з яких обов'язкові ОК – 171 кред. ЄКТС (71,25% від загального обсягу НП), вибіркові ОК – 69 кред. ЄКТС (28,75% від загал. обсягу НП): з них: 24 кред. з циклу загальної підготовки та 45 кред. з циклу професійної підготовки. До переліку вибіркових ОК циклу загальної підготовки належить 7 вибіркових блоків дисциплін, у тому числі дисципліни з української мови (3 кред.) та іноземної мови (6 кред.), хоча відповідно до ОП РНБ передбачає вільне спілкування державною та іноземною мовами у професійному середовищі, що вимагає наявності цих ОК у блоці обов'язкових компонентів. Навч. практика: волонтерська складає 3 кред.; вироб. практика: педагогічна – 9 кред., всього: 12 кред. Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта обсяг практики має складати 10% від загального обсягу ОП. В ОП, редакції № 3 обсяг практики збільшено до 24 кредитів, що відповідає вимогам Стандарту. У НП для заоч. форми навчання (строк навч. 2 р. 10 міс.) обсягом 180 кредитів обов'язкові ОК становлять 117 кред. (65% від загал. обсягу НП), вибіркові ОК – 63 кред. (35%), при цьому відсутні ОК з укр. та іноземної мови, які мають забезпечувати РНБ. Навч. практика: волонтерська складає 3 кред.; вироб. практика: педагогічна – 9 кред., всього: 12 кред. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі фахової передвищої освіти ЗВО має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, макс. обсяг яких визначається стандартом вищої освіти. Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (<https://cutt.ly/lvJPD26>), передбачено право ЗВО визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями галузей знань 01 – Освіта/Педагогіка і 22 Охорона здоров'я та не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої ОП підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

У змісті ОП чітко простежується спрямованість на формування компетентностей здобувачів у сфері спеціального навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, що забезпечується відповідними навчальними дисциплінами та педагогічною практикою, зміст якої орієнтований на навчання, виховання і розвиток дітей з інтелектуальними порушеннями на посаді асистента вчителя-дефектолога, про що свідчить аналіз РНП ОК та зміст розмов під час зустрічей зі здобувачами та випускниками. Логопедична складова становить в: ОП, затвердженій 21.12.2017 р., прот. № 6, – Логопедія (25 кред.), Логоритміка (3 кред.) – всього 28 кред.; ОП (для набору 2019 р.) – Логопедія з практикумом (23 кред.), Логоритміка (3 кред.) – всього 26 кред. Під час відеозустрічей зі здобувачами з'ясовано, що практичні навички відпрацьовуються під час практичних занять, окремого виду практики на посаді асистента вчителя-логопеда навчальним планом не передбачено. Аналіз ОП та НП показав порушення структурно-логічної схеми. Так, в ОП та НП, що затверджені протоколом № 13 від 25.06.2019 р. (терм. навч. 3 р. 10 міс.): Спецметодики навчання у спеціальній школі читаються до вивчення ОК «Спеціальна педагогіка», який є базовим для вивчення методичних дисциплін, але викладається у 8 сем.; ОК «Спецметодика роботи асистента вчителя і гувернера» викладається у 2 семестрі до вивчення ОК «Основи педагогіки інклюзивного навчання», яка є базовою для вивчення методики роботи асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі; ОК «Спеціальна психологія» викладається у 3 сем. до вивчення ОК «Вікова та педагогічна психологія», який читається у 5 сем., однак цей ОК є базовим для вивчення особливостей розвитку дитини в дизонтогенезі; ОК «Психолого-педагогічна діагностика дітей із особливими освітніми потребами» викладається у 4 семестрі до вивчення ОК «Вікова та педагогічна психологія», який є основою для вивчення діагностичних методик. В ОП та НП терм. навч. 2 р. 10 міс. ОК «Вікова та педагогічна психологія» читається у 4 сем. одночасно з ОК «Психолого-педагогічна діагностика»; ОК «Спеціальна педагогіка» викладається у 5 семестрі після вивчення спеціальних методик; ОК «Вікова та педагогічна психологія» читається у 4 семестрі після вивчення ОК «Спеціальна психологія» у 1 семестрі. Здобувачі пишуть дві курсові роботи в 4 та 6 семестрах, але при цьому ОК, безпосередньо спрямований на формування науково-дослідницької компетентності, відсутній. У структурно-логічній схемі ОП відображено тільки перелік ОК за семестрами без представлення логічної послідовності їх вивчення та структурно-логічних зв'язків між ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності, що охоплює об'єкт вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області: поняття (інклюзивне навчання, корекційно-розвиткові послуги, психолого-педагогічний супровід), категорії (навчання, виховання, розвиток, корекція), термінологію (олігофренія,

реабілітація, компенсація), концепції спеціальної та інклюзивної освіти, принципи рівного доступу, різноманітності та доступності освіти, методи корекційної педагогіки та спеціальної психології; методи, методики та технології, інструменти та обладнання. Відповідно до НП набору 2018/2019 н.р. освітні компоненти циклу загальної підготовки охоплюють ОК гуманітарного (Філософія), оздоровчого (Фізична культура), екологічного (Екологія, Безпека життєдіяльності та охорона праці), біологічного (Анатомія, фізіологія, генетика, патологія дітей з основами валеології та еволюція нервової системи людини) спрямування, а також «Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання». Проте ОК, спрямовані на вдосконалення мовних компетентностей з української та іноземної мов; суспільствознавчого спрямування належать до вибіркового компонентів. Назви ОК циклу професійної підготовки відповідають предметній області спеціальності 016 Спеціальна освіта з фокусом на олігофренопедагогіку та логопедію.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У НП для набору 2018/2019 н. р., 2019/2020 н. р. частка вибіркового ОК з наданого ЗВО переліку дисциплін циклу загальної підготовки складає 24 кред. ЄКТС. Дисципліни вільного вибору студентів циклу професійної підготовки становлять 45 кред. ЄКТС. Разом ВК складають 69 кред. ЄКТС, що становить 28,75% обсягу ОП. У НП для заоч. форми (строк навч. 2 р. 10 м., набір для 2018/2019 н. р., 2019/2020 н. р.) обсягом 180 кред. ЄКТС вибіркові ОК становлять 63 кред., що становить 35% обсягу ОП. Під час відеозустрічей зі здобувачами з'ясовано їхній запит на збільшення фахових дисциплін та педагогічної практики. Механізм формування інд. освітньої траєкторії для здобувачів набору 2018/2019, 2019/2020 н. р. регулюється Положенням про порядок обрання студентами дисциплін за вибором у ДНУ від 25.10.2018 (<https://cutt.ly/uvJVoeD>). У 2020 р. відбулися зміни в порядку вибору ВК (<https://cutt.ly/ivJBqsy>), що свідчить про позитивні зміни на шляху забезпечення реалізації інд. освітньої траєкторії здобувачів. Відповідно до Положення студенти мають право вибрати ОК з переліків Університетського вибіркового каталогу (УВК) та Факультетського вибіркового каталогу (ФВК) усіх факультетів за різними рівнями вищої освіти. До УВК входять ВК, які формують: світогляд та соціальні навички (soft skills), здібності до інновацій, ціннісно-мотиваційний аспект, гуманітарні, соціально-комунікативні, когнітивні, інформаційно-комунікаційні навички, особистісні якості та емоційний інтелект. Здобувачі мають вивчати не менше 3 дисципліни УВК (для ОП обсягом 240 кред.) по одній дисципліні протягом 3-5 семестрів; не менше 2 дисциплін УВК (для ОП обсягом 180 кред.). У ЗВО встановлено мінімум (для бакалаврів – 25 осіб для дисциплін з переліку УВК; для дисциплін з переліку ФВК – мінімум 15 осіб), за якого формується група для вивчення ВК. Дозволяється формування групи для вивчення ВК з урахуванням специфіки ОП у кількості не менше 10 осіб за надання відповідного обґрунтування. Процедура вибору ВК затверджена Наказом «Про організацію процедури вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вільного вибору» від 27.10.2020 № 242 (<https://cutt.ly/QvJVyub>). У ФВК для здобувачів спеціальності 016 Спеціальна освіта набору 2020/2021 н.р. представлено 10 дисциплін галузево-професійного спрямування (<https://cutt.ly/xvJBpla>), на 2018/2019 н.р. – 6 дисциплін (<https://cutt.ly/wvJBgcK>). Описи ВК представлено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/KvJBlvZ>), РНП вибіркового компонентів представлено у цифровому репозиторії Університету. Під час зустрічей зі здобувачами та гарантом ОП підтверджено процедуру вибору студентами ОК, представлених у блоці «Вибіркові навчальні дисципліни» в НП; встановлено, що студентами загалом реалізовано на практиці можливість формування власної індивідуальної освітньої траєкторії. Скан Копії індивідуальних навчальних планів здобувачів денної та заочної форми навчання надано ЗВО за запитом ЕГ (п.11 в акред. каб.).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП наявні ОК, спрямовані на формування у здобувачів практичних навичок (наприклад: Логопедія з практикумом, Логоритміка, Спеціальні методики). ОП та НП для набору 2018/2019 н.р. передбачено практичну підготовку обсягом 9 кред. ЄКТС (навчальна – 3 кред. та виробнича – 6 кред.); для набору 2019/2020 н.р. передбачено практичну підготовку обсягом 12 кред. ЄКТС (навчал. – 3 кред. та вироб. – 9 кред.). В ОП (3 ред.) кількість кред., відведених на практику, відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. На сайті ЗВО представлено РНП, а саме: • наскрізну програму педагогічної практики (<https://cutt.ly/KvJ4ACj>); • РНП навчальної практики: волонтерської (<https://cutt.ly/GvJ4Klz>); • РНП навчальної практики: виробничої (<https://cutt.ly/UvJ4VJt>). Аналіз змісту РНП з педагогічної практики показав, що зміст практик спрямований на формування компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями. Компетентності, отримані при вивченні логопедичних дисциплін, не закріплюються у процесі проходження педагогічної практики. Аналіз навчально-методичного забезпечення пед. практики, результати зустрічей зі здобувачами дали змогу ЕГ дійти висновку, що ОП має яскраво виражений фокус на підготовку фахівців до роботи з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку у спеціальних закладах освіти. У Положенні про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти ДНУ імені Олеся Гончара, п. 6.1. (<https://cutt.ly/PvJ7viP>) зазначено, що загальною формою звітності за практику є письмовий звіт, який оформлюється за вимогами, визначеними в робочій програмі практики. У РНП з виробничої практики зазначено, що здобувач подає звіт про індивідуальну практичну роботу, що була виконана студентом, який повинен містити: дані про участь у проведенні уроків, годин самопідготовки, консультативної роботи корекційного педагога з описанням відповідних видів роботи. За запитом ЕГ ЗВО надало в акред. каб. угоди про проходження пед. практики із закладами освіти. Аналіз цих угод показав, що вони укладені загалом з НРЦ та спец. школами, що ще раз підтверджує фокус ОП на підготовку фахівців до роботи з дітьми з порушеннями з інтелектуального розвитку. Під час зустрічі зі студентами, викладачами та роботодавцями

підтверджено, що студенти проходять пед. практику на посаді асистента вчителя-дефектолога, проводячи освітню та корекційно-розвивальну роботу з дітьми, які мають інтелектуальні порушення та складні порушення. Аналіз РНП та методичного забезпечення практики, результати зустрічей зі здобувачами показали відсутність чітко визначених завдань практики відповідно до типу закладу (закладу дошкільної або загальної середньої освіти, спец. закладу освіти або закладу освіти з інклюзивним навчанням), на базі якого студенти проходять навчальну та виробничу практику.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз відомостей про самооцінювання, результати відеоконференцій дають змогу дійти висновку, що ОП уможливує формування Soft skills (навичок комунікації, умінь діяти на основі етичних міркувань, працювати в команді, вести дискусію, шукати компромісні рішення, планувати час, гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти креативність, продукувати нові ідеї), пов'язаних з подальшою професійною діяльністю. Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається в межах викладання освітніх компонентів, проходження педагогічної практики, волонтерської діяльності, у процесі вивчення вибіркового ОК, які здобувачі обирають з Університетського вибіркового каталогу (УВК), куди входять вибіркові дисципліни, які формують: світогляд та соціальні навички (soft skills), здібності до інновацій, ціннісно-мотиваційний аспект, гуманітарні, соціально-комунікативні, когнітивні, інформаційно-комунікаційні навички, особистісні якості та емоційний інтелект. Під час відеоконференцій з викладачами підтверджено, що виробленню soft skills сприяє участь у навчальній діяльності, а також участь у різних заходах (волонтерська діяльність, спілкування з колегами, викладачами, тощо). Зокрема, під час відеозустрічей з викладачами, здобувачами підтверджено, що студенти активно долучаються до волонтерської діяльності у Центрі соціальних ініціатив і волонтерства ДНУ, котрий співпрацює з різними громадськими організаціями (http://www.dnu.dp.ua/view/kafedra_pedagogiky_ta_korekcyjnoi_osvity), (<https://www.facebook.com/groups/volunteerDNU>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (<https://cutt.ly/cvJ6so3>) п. 6.3 тижневий обсяг бюджету аудиторного часу студента, який здобуває освітній ступінь за денною формою навчання, становить на бакалавраті 18-22 години; відповідно до п. 9.3.1. час для самостійної роботи повинен складати від 50% до 80% загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. У Відомостях про самооцінювання зазначено, що у структурі кредиту ЄКТС обсяг аудиторного навантаження для бакалаврів складає 33%-50%. Аналіз навчальних планів на предмет співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи показав, що у НП (строк навчання: 3 р. 10 міс.) це співвідношення дотримано. Аналіз НП для заочної форми навчання показав, що біля 90% обсягу навчального навантаження відводиться на самостійну роботу і 10% – на аудиторну роботу. З'ясовано, що обсяг фактичного навантаження співвідноситься з обсягом ОП у кредитах ЄКТС, відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів. У навчальному плані передбачено години для лекційних, практичних, семінарських і лабораторних занять. Загалом у навчальному плані спостерігається рівномірний розподіл між усіма контактними годинами або більша кількість годин відводиться на лекційні заняття. На практико-орієнтовані дисципліни ЗВО не відводить більше практичних занять, наприклад: ОК «Логоритміка» (28 год. лекц., 14 год. практ.), ОК «Логопедія з практикумом» (124 год. лекц., 108 год. практ.), «Спеціальна методика із соціально-побутового орієнтування» (36 год. лекц., 18 год. практ.) тощо.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма навчання на ОП не застосовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Поглибленню практичної підготовки сприяє активне залучення роботодавців та матеріально-технічного забезпечення спеціальних закладів освіти при організації практичних занять та педагогічної практики здобувачів. Залучення здобувачів з першого курсу до волонтерської діяльності у Центрі соціальних ініціатив і волонтерства Дніпровського національного університету, що дає змогу здобувачам розвивати Soft skills, пов'язані з подальшою професійною діяльністю (навички комунікації, вміння працювати в команді, гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти креативність тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Порушення структурно-логічної схеми ОП і відповідно процесу підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. ОК не забезпечують у повному обсязі формування компетентностей і ПРН відповідно до загальнодефектологічної орієнтації ОП та фокусу ОП, спрямованого на підготовку фахівців до роботи з дітьми з ООП у різних типах закладів освіти. Зміст окремих фахових ОК не оновлено відповідно до сучасних наукових досягнень та практик у галузі спеціальної та інклюзивної освіти. Недоліки змістового наповнення навчально-методичного забезпечення практичної підготовки. Рекомендовано: Оновити ОП відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта згідно з визначеною ЗВО спеціалізацією: удосконалити структуру і зміст освітньої програми; доопрацювати логічну взаємопов'язану систему освітніх компонентів, які у сукупності дадуть змогу досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за визначеною ЗВО спеціалізацією. Удосконалити зміст ОК задля уможливлення формування фахових компетентностей та ПРН відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта згідно з визначеною ЗВО спеціалізацією. Особливу увагу приділити розробленню змісту програм практик з чітким визначенням завдань практик та критеріїв їх оцінювання відповідно до вікової категорії дітей та типу закладу, на базі якого проходить педагогічна практика. Гаранту ОП посилити моніторинг якості підготовки робочих навчальних програм освітніх компонентів викладачами, які здійснюють підготовку здобувачів за ОП, що акредитується.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Спеціальна освіта» (редакція № 2) має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за критеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.8 (обсяг ОП, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, наявна можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття soft-skills). Проте вирішальним у визначенні рівня відповідності стала неузгодженість освітньої програми та освітньої діяльності за критеріями 2.2., 2.5 (порушення структурно-логічної схеми ОП і відповідно процесу підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта; недоліки змістового наповнення навчально-методичного забезпечення окремих ОК та програм практичної підготовки здобувачів). На погляд ЕГ, усунення цих недоліків можливе у процесі оновлення ОП в однорічний строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЗВО має зі спеціальності 016 Спеціальна освіта ліцензійний обсяг набору 100. Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті Університету (<https://cutt.ly/svKuacC>). У Правилах прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара в 2021 році висвітлено інформацію щодо вступу на ОП: • для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти, термін навчання 3 р. 10 міс. денна і заочна форма (додаток 4 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара в 2021 році). • для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, термін навчання 2 р. 10 міс., заочна форма (додаток 5 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара в 2021 році).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз правил прийому на навчання за ОП, що акредитується, показав, що форми та зміст вступних випробувань, визначення яких перебуває у сфері компетенції ЗВО, відповідають рівневі початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання за цією програмою. Так, для вступу на ОП «Спеціальна освіта» на основі повної загальної середньої освіти (додаток 4 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара в 2021 році), визначено перелік конкурсних предметів з відповідними коефіцієнтами: 1) Українська мова і література, K1-0,2; 2) Біологія, K2-0,5; 3) Історія України або математика, або іноземна мова, або географія, або фізика, або хімія, K3-0,2; K4-0,1). Для вступу на ОП «Спеціальна освіта» на базі ОКР молодшого спеціаліста (додаток 4 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара в 2021 році) визначено перелік конкурсних показників для вступу на навчання зі скороченим терміном навчання (2 р. 10 міс.): 1) Українська мова і література, K1 – 0,25; 2) Історія України або іноземна мова, або математика, або біологія, або географія, або фізика, або хімія, K2-0,25; 3) Фахове вступне випробування, K3-0,5. Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста у 2021 р. розміщено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/qvKodrE>). Зміст фахового вступного випробування складають лише теми з педагогіки (загальні основи педагогіки, теорія виховання, теорія освіти і навчання, управління закладом освіти, сучасний учитель, його діяльність і професійне зростання). За запитом ЕГ надано Програму фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста у 2020 р. (відп. в акред. каб.; також ЗВО надало посилання на програму, розміщену у репозиторії http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=14056). Аналіз її змісту показав, що програма фахового випробування містить питання з таких навчальних дисциплін, як «Педагогіка» та «Історія педагогіки». ЕГ вважає, що зміст фахового вступного випробування має охоплювати також питання з загальної психології, зважаючи на інтегративний характер спеціальності Спеціальна освіта, що охоплює психологічну і педагогічну складові.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання ПРН, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. ЗВО при регулюванні питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності керується відповідними положеннями, висвітленими на сайті: – Положенням про порядок переведення, відрахування, переривання навчання ЗВО та поновлення відрахованих осіб (<https://cutt.ly/avKzoNB>), – Порядком визначення академічної різниці, її складання та перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/lvKz6dH>), – Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ (<https://cutt.ly/hvKxsCh>). Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності здобувачів вищої освіти висвітлено у п. 4 Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ. Процедура перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін описано у п. 3 Порядку визначення академічної різниці, її складання та перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін. Під час відеозустрічей з адміністративним персоналом підтверджено, що ЗВО перезараховує 60 кредитів ЄКТС здобувачам, які вступили на навчання на ОП терміном навчання 2 р. 10 міс. на основі ОКР молодшого спеціаліста. Прецедентів зарахування результатів навчання, отриманих у процесі академічної мобільності на ОП «Спеціальна освіта», не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЗВО при регулюванні питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті керується «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, отриманих у неформальній освіті», яке затверджене вченою радою ДНУ від 22.10.2020 р., протокол № 3 (<https://cutt.ly/4vKxMeg>). Відповідно до Положення перезараховуватися можуть результати навчання, отримання яких підтверджується відповідним документом (дипломом, свідоцтвом, сертифікатом тощо), що дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної або інформальної освіти (он-лайн, вечірньому, очному курсі, у т.ч. з вивчення іноземної мови; конференції; конкурси; олімпіади; тренінгу; семінарі; лекції; майстер-класі; літній чи зимовій школі; бізнес-школі; стажуванні тощо). Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для обов'язкових дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів навчання у неформальній освіті для дисциплін вільного вибору студентів не дозволяється. Для перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач подає на ім'я декана факультету заяву з проханням про визнання результатів навчання, а також документи, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної освіти та набуті результати навчання (дипломи, свідоцтва, сертифікати тощо). В заяві вказується чи претендує здобувач на перезарахування освітнього компоненту в цілому чи окремих його частин. У випадку, коли здобувач претендує на перезарахування окремих частин ОК, керівник структурного підрозділу передає матеріали, представлені здобувачем, науково-педагогічному

працівнику, який викладає зазначену дисципліну. НПП впродовж 10 робочих днів проводить співбесіду із здобувачем для встановлення рівня знань з матеріалу навчальної дисципліни (його частини) та, на основі робочої програми, документів щодо результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а також результатів співбесіди визначає можливість перезарахування, обсяг кредитів та оцінку. Механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, був перевірений і підтверджений під час відеоконференцій, проведених із адміністративним персоналом та здобувачами. Зокрема, під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено інформацію, надану у Відомостях про самооцінювання про зарахування РН, набутих під час майстер-класу з петриківського розпису, з теми «Методика навчання декоративному малюванню у закладі спеціальної освіти» при вивченні ОК «Спецметодика з трудового навчання та образотворчого мистецтва». Інших прикладів урахування результатів неформальної освіти в освітньому процесі не наведено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ЗВО розроблено внутрішні документи, у яких чітко окреслено процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО (зокрема під час академічної мобільності) та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти. Зміст фахового вступного випробування не повністю враховує особливості освітньої програми «Спеціальна освіта», яка належить до галузі знань, яка є інтегративною та охоплює педагогічну та психологічну складові. Рекомендовано: Внести зміни до Програми фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста, врахувавши інтегративний характер спеціальності 016 Спеціальна освіта, що охоплює психологічну та педагогічну складові. Сприяти академічній мобільності студентів. Заохочувати здобувачів до неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання загалом відповідають Критерію 3, оскільки правила прийому на навчання за ОП чітко визначено та розміщено на сайті приймальної комісії університету; у ЗВО розроблено процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та у неформальній освіті. Окреслені зауваження щодо змісту програми фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста носять рекомендаційний характер, усунення яких сприятиме удосконаленню освітнього процесу за ОП, що акредитується.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Членами ЕГ встановлено, що форми та методи навчання і викладання за ОП регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (<https://cutt.ly/rvKb2VO>), згідно з яким підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня здійснюється за денною і заочною формами. Під час зустрічей зі студентами і НПП встановлено, що для досягнення програмних результатів використовуються як традиційні, так і інноваційні технології і методи навчання (проективні, ігрові, діалогічно-дискусійні та тренінгові технології, проблемні, пошукові, евристичні тощо). Аналіз матриці відповідності (таблиця №3) дає підстави стверджувати, що різноманіття форм та методів навчання і викладання сприяють досягненню заявлених цілей у ОП. Однак, заявлені ПРН не завжди відповідають змісту ОК, про що засвідчив аналіз поданих робочих програм. Зокрема: РН5 – Володіти знаннями принципів, методів, форм та сутності організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів не забезпечується спеціальними методиками, оскільки ці ОК орієнтовані на організацію навчального процесу тільки з учнями з інтелектуальними порушеннями (ОК 2.19 Спеціальна методика з географії та природознавства, ОК 2.17 Спеціальна методика з історії та ін.) Зі слів студентів, під час зустрічі, з'ясовано, що вони задоволені процесом навчання, методами і формами. Студенти щорічно

проходять опитування щодо задоволеності рівнем викладання на ОП (http://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_jakosti_osviti). На запит ЕГ були надані заповнені зразки анкет (відп. в акред. каб.). Результати оцінювання розглядаються на Бюро з оцінювання якості освіти факультету розміщені на сайті університету, розміщено за посиланням (http://www.dnu.dp.ua/view/biuro_jakosti_fpso). Узагальнені результати щодо опитування студентів за анкетною «Викладач очима студентами» за 2019/2020 н.р. представлено у додатку до звіту (дод. 3 в акред. каб.). Встановлено, що під час карантину дистанційна освіта в ЗВО реалізується переважно на платформі Office 365. За результатами зустрічей та опрацювання додаткових доказів було виявлено, що науково-педагогічні працівники користуються академічними свободами, зокрема вибором форм, засобів і методів викладання, проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та висновків тощо. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом врахування їхніх інтересів в освітньому процесі (вибір вибіркових дисциплін), використанням індивідуального підходу у виборі форм, методів і засобів навчання з урахуванням особливостей контингенту студентів, рівня їх підготовленості, інтересів, психологічних особливостей тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У результаті ознайомлення з матеріалами та у процесі зустрічі встановлено, що інформація щодо цілей змісту та очікуваних РН, порядку та критеріїв оцінювання, видів робіт і завдань, методів навчання і викладання за конкретним ОК надається на першому занятті з дисципліни. Види підсумкових форм контролю (екзамени, заліки, диференційовані заліки), тривалість сесій, розклади проведення заліків та екзаменів розміщуються на факул. дошках оголошень. Інформація регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ (<https://cutt.ly/cvKmt4h>), Положенням про навчально-методичні комплекси дисциплін ДНУ (<https://cutt.ly/6vKQzZq>). ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання. На кафедрі педагогіки та спеціальної освіти регулярно проводиться анкетування усіх стейкхолдерів і студентів (<https://cutt.ly/AblytYK7>) з метою одержання зовнішньої інформації щодо якості підготовки фахівців. Однак, аналіз РНП (2018 р.), представлених на сайті у репозиторії, показав, що вони не затверджені ні вченою радою, ні кафедрою. Відсутні також підписи завідувача, немає відмітки про перезатвердження, починаючи з 2018 р. В описі деяких дисциплін не зазначається ні викладач, ні розробник дисципліни. У більшості РНП ОК не представлені критерії оцінювання за видами завдань (практичне заняття, самостійна робота та ін.), незрозуміло яким чином відбувається розподіл балів за виконання певних видів роботи в межах ОК. Щодо цілей, змісту та ПРН у межах окремих ОК виникають певні суперечності, зокрема: у РНП «Спец. методика з географії та природознавства» використовується застаріла література (2003, 2004, 2007 рр.) та термін «допоміжна школа», який не вживається вже понад 8 років (редакція РНП 2019 р.). Застаріла основна література в ОК «Логоритміка» (2006, 2009 рр.), «Соціальна педагогіка» (2006, 2009, 2011 рр.), «Ручна праця та образотворча діяльність з методикою» (2002, 2006, 2007, 2012 рр.), «Спец. методика з математики» (2009 (основна), 1959, 1976, 1983 рр. (додаткова), «Спец. методика з української мови та літератури» (2006, 2009, 2010, 2012 рр.) тощо. Невідповідність літературних джерел змісту ОК, зокрема в РНП «Психолого-педагогічна діагностика та відбір дітей до спецзакладів» (2020 р.) рекомендовано як основну літературу підручники (Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка, 2015 р.; Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка, 2007 р.), зміст яких не відповідає змісту ОК. Усе вищевказане, на нашу думку, заважає здобувачу опанувати систему професійних знань і умінь та не сприяє його професійному становленню. Студенти можуть обирати власну навчальну траєкторію, що передбачає вільний вибір освітніх компонентів, тем письмових робіт (курсівих, есе), вибір баз для проходження практики тощо. При зустрічі зі студентами з'ясовано, що вони переважно задоволені рівнем викладання, проводиться їх опитування, але узагальнених результатів не було надано.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП забезпечується у процесі реалізації наукової теми кафедри, що зареєстрована в УкрІНТЕЛ №0119U100599 «Інноваційна педагогічна діяльність як чинник формування життєтворчої компетентності здобувача освіти» (2019-2021 рр.) шляхом залучення здобувачів до написання курсових робіт. Здобувачі мають можливість розвивати необхідні компетентності та займатися науковою роботою завдяки участі у проблемних групах, студентських наукових товариствах і конференціях, під час виконання завдань самостійної роботи при вивченні ОК. Студенти щорічно приймають участь в конкурсах наукових робіт та студентських олімпіадах. На запит ЕГ було надано підтвердження участі здобувачів у конференціях і конкурсах (грамоти, дипломи і сертифікати учасників) – Мелікян А.Л. (2017 р.), Дидів А.З., Надток К.О., Переверзєва Ю.І. (2018 р.), Бондаренко І.Ю., Гродненська Н.М., Надток К.О., Переславська І.О. (2019 р.), Власова Є.Р., Волинець Т.С., Якімова А.Ю., Каращук В.В. (2021 р.) та ін. Два викладача випускової кафедри ведуть наукові проблемні групи: 1) Формування навичок комунікації у дітей з ментальними порушеннями (керівник: В.О. Ісаченко, ст. викладач); Інноваційні підходи до корекції мовленнєвих порушень (керівник: І.М.Василенко, ст. викладач). Плани роботи представлено в акред. каб. у відповідях п. 19. У 4 та 6 семестрах передбачено написання курсових робіт, проте аналіз ОП показав, що у навчальних планах 2018 і 2019 рр. відсутній ОК «Організація наукових досліджень», який спрямований на формування науково-дослідницької компетентності здобувачів. На думку ЕГ, введення цього ОК до навчального плану сприятиме підвищенню якості наукових досліджень студентів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положеннями ДНУ про організацію освітнього процесу в ДНУ (<https://cutt.ly/qvKOUsUt>) та Положення про навчально-методичні комплекси дисциплін ДНУ (<https://cutt.ly/SvKOcgN>) викладачі університету мають постійно оновлювати зміст освітніх компонентів ОП, що реалізується на основі аналізу сучасних досягнень світової науки в галузі спеціальної освіти. Аналіз робочих програм, наявних на сайті університету, дозволив встановити, що відсутні відомості про оновлення, затвердження і перезатвердження робочих програм гарантом освітньої програми чи завідувачем кафедри (2018 р). На запит ЕГ були представлені програми, затверджені у 2020 р. на 2021-2022 н.р., 2023-2024 н.р. ЕГ констатує наявність застарілої літератури в робочих програмах багатьох ОК («Психофізіологія», «Основи методики виховної роботи», «Логоритміка», «Соціальна педагогіка» та ін.), що ставить під сумнів системний їх перегляд та оцінювання. У РНП «Спецметодика роботи асистента вчителя і гувернера» 2019 р. (<https://cutt.ly/4vKHsCt>) крайня рекомендована література 2013 р., немає жодного джерела, що стосується діяльності асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі. У РНП «Невропатологія» 2019 р. (<https://cutt.ly/hvKKLzR>) крайня основна рекомендована література 2010 р., у списку літератури відсутні вітчизняні посібники з невологічних основ логопедії, зміст навчальної дисципліни не сфокусовано на практичну діяльність в логопедичній галузі У РНП «Спеціальна методика з географії та природознавства» 2019 р. (<https://cutt.ly/zvKX8Rg>) крайня література 2010 р. «Спеціальна методика з історії» 2019 р. (<https://cutt.ly/QvKXhCL>) немає у списку рекомендованої літератури джерел, які б стосувались методичних рекомендацій щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема дітей з інтелектуальними порушеннями. У РНП використовується застаріла лексика «вади розвитку», «аномалії розвитку», «допоміжна школа» тощо. За результатами бесіди з гарантом ОП встановило, що цей процес скоріше має формальний характер.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У межах Стратегії інтернаціоналізації діє Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/wvKVdAe>). Можливості закордонного стажування забезпечуються програмами академічних обмінів http://www.dnu.dp.ua/view/programi_akademichnoi_mobilosti. Проте здобувачів, які беруть участь у міжнародних програмах обміну, наукових проектах чи стажуванні, на цій ОП немає. Міжнародне стажування пройшли викладачі: Ніколенко Л.М. (Словаччина, 2020 р.). За запитом ЕГ в.о. начальника відділу по роботі з міжнародними організаціями та міжнародними партнерами Д.А. Мелехов підготував довідку «Щодо можливостей академічного обміну із закордонними ЗВО для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Спеціальна освіта» (дод. 4 до звіту в акред. каб.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Навчання та викладання за ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; методи та прийоми засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу поєднанні з практико-орієнтованим навчанням, що вдало реалізується під час проведення практичних занять в умовах спеціальних закладів освіти та навчально-реабілітаційних центрів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не зручний спосіб подання навчально-методичного забезпечення ОК для здобувачів, оскільки студенту потрібно одночасно ознайомлюватися з навчально-методичним забезпеченням на різних електронних ресурсах (в цифровому репозиторії та системі електронного навчання) задля отримання повної навчальної інформації. Зміст окремих ОК недостатньо відповідає науковим досягненням та сучасним практикам у галузі спеціальної та інклюзивної освіти. В цифровому репозиторії розміщено незатверджені РНП. Відсутність академічної мобільності здобувачів даної ОП. Низька академічна мобільність науково-педагогічних працівників, які здійснюють викладання на ОП, що акредитується. Рекомендовано: Оновити зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі спеціальної та інклюзивної освіти відповідно до спеціальності і заявленої спеціалізації, більш ретельно узгодити зміст ОК з ПРН. Осучаснити списки літературних джерел в робочих програмах навчальних дисциплін. Оприлюднювати результати опитування в аналітичному звіті та обговорювати на засіданні кафедри. Залучати здобувачів до національної та міжнародної співпраці, участі в міжнародних, всеукраїнських, регіональних конкурсах, проектах тощо. Посилити міжнародні та всеукраїнські зв'язки задля реалізації даної ОП. Активізувати діяльність штатних викладачів у напрямі участі в міжнародних стажуваннях та написання публікацій і представлення результатів досліджень в міжнародних наукометричних базах тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Аналізуючи форми та методи навчання і викладання за освітньою програмою, визначивши сильні та слабкі сторони, члени експертної групи дійшли висновку, що загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерію 4, а недоліки можуть бути усунуті найближчим часом. Освітній процес поєднує традиційні та інноваційні форми і методи навчання і здебільшого відповідає студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. Окреслені зауваження щодо оприлюднення результатів анкетування, осучаснення змісту РНП, посилення інтернаціоналізації та академічної мобільності здобувачів і викладачів носять рекомендаційний характер, усунення яких сприятиме удосконаленню освітнього процесу за акредитованою програмою.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Під час зустрічей з НПП та студентами було з'ясовано, що форми і методи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у межах навчальних дисциплін за ОП є валідними та зрозумілими, забезпечується низкою нормативно-правових документів, які розміщені у відкритому доступі на веб-сайті університету, зокрема: Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ (<https://cutt.ly/fvLrwNn>), Положенням про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (<https://cutt.ly/6vLrdeK>). Під час зустрічей з НПП та студентами було з'ясовано, що для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у межах навчальних дисциплін з а О П «Спеціальна освіта» передбачено проведення поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками у різних формах під час аудиторних занять впродовж семестру, за рахунок оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти за окремими темами навчальної дисципліни. Форми проведення контрольних заходів у межах ОК обираються НПП залежно від особливостей і програмних результатів навчання. Аналіз експертами змістового наповнення РНП продемонстрував недостатньо чітке визначення методів контролю та зрозумілість окресленої системи нарахування балів з різних видів навчальної діяльності за результатами вивчення окремого ОК (наприклад, «Навчальна практика: волонтерська», «Виробнича практика: педагогічна», «Педагогічна творчість» та ін.). У процесі вивчення дисциплін не передбачено НПП використання різномірних видів завдань. Аналіз організації та навчальних матеріалів, представлених у системі дистанційного навчання (Office 365), показав відсутність у цих документах якісних та кількісних критеріїв оцінювання завдань для різних форм роботи. У процесі зустрічі з адміністративним персоналом засвідчено використання різних форм контрольних заходів у системі дистанційного навчання, у функціонуванні якої експертна група мала нагоду впевнитися. У результаті зустрічі зі здобувачами підтверджено факт обізнаності студентів із критеріями оцінювання програмних результатів навчання, формами контролю та особливостями проведення поточного і підсумкового контролю.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (<https://cutt.ly/bko2Bue>). Експертною групою встановлено, що відповідно до навчального плану атестація здобувачів відбуватиметься у формі складання комплексного екзамену з професійно орієнтованих дисциплін. Аналіз програми комплексного іспиту з дисциплін професійної підготовки (логопедія з практикумом, педагогіка, педагогічна творчість, спеціальна педагогіка і психологія), який представлено на запит експертної групи (відповідь п. 15 запиту в акред. каб.) засвідчив, що зміст програми неповною мірою відображає комплекс загальних та фахових компетентностей, зазначених в ОП та визначених стандартом вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється комплексом документів ЗВО, які розміщені у відкритому доступі на сайті університету: Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ (<https://cutt.ly/DvLtzCd>); Положенням про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (<https://cutt.ly/tvLtT37>) та ін. Об'єктивність НПП під час сесії забезпечується процедурою проведення контрольних заходів з семестрового екзамену в письмовій формі, визначеними критеріями оцінювання, прописаними в РП, присутністю асистента на екзамені, створенням комісії для захисту курсових робіт й звітів з практик. Результати семестрового контролю обговорюються на засіданнях кафедри, вченій раді факультету. Представники студентського самоврядування обізнані в питаннях своїх прав щодо оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів згідно з зазначеним вище положеннями. Даний факт підтверджено у розмові зі студентами. На даній ОП описано випадок розгляду апеляційної заяви студентки. Спілкування з НПП та здобувачами дало можливість встановити, що випадки оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОП трапляються дуже рідко. У процесі зустрічі з гарантом, НПП та здобувачами освіти було підтверджено інформацію про своєчасне ознайомлення із формами проведення контрольних заходів, про право здобувачів освіти та ін.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Під час зустрічі зі студентами було з'ясовано, що здобувачі даної ОП на достатньому рівні ознайомлені з питаннями "академічної доброчесності", є відповідний сектор студентського самоврядування. На зустрічі з адміністративним персоналом, начальником навчально-методичної частини встановлено, що у ЗВО не застосовується єдиної програми для перевірки унікальності текстів. Відповідність за це покладено на викладачів випускової кафедри (керівників дослідних проектів). Було відмічено, що відповідальність за дотримання академічної доброчесності лягає на здобувача (шляхом надання довідки про унікальність власної роботи) та викладача, що перевіряє цю роботу. До заходів щодо популяризації ЗВО академічної доброчесності слід віднести введення ОК «Вступ до спеціальності та основи академічної доброчесності», який викладається у 1-му семестрі; розроблення, впровадження та представлення у відкритому доступі Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ (<https://cutt.ly/VvLylH7>). Слід зазначити, що це положення щодо дотримання академічної доброчесності знаходиться на оновленні. На сторінці кафедри у фейсбук (<https://www.facebook.com/groups/dpe.dnu>) популяризуються заходи НАЗЯВО, присвячені академічній доброчесності, наприклад: "Якість освіти та академічна доброчесність: чому якісна освіта обов'язково передбачає доброчесність" (16.03.2021).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО та на ОП визначено чіткі, зрозумілі, валідні правила проведення контрольних заходів, доступні всім учасникам освітнього процесу; тестування в системі дистанційного навчання забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група виявила, що на ОП, яка акредитується, не достатньою мірою відпрацьовано процедуру ознайомлення здобувачів з критеріями оцінювання різних видів навчальної діяльності та підсумкового контролю. Не існує єдиної уніфікованої процедури перевірки робіт на плагіат. Рекомендовано: Надавати здобувачам вищої освіти інформацію у доступний і зрозумілий спосіб про систему накопичення балів з різних видів навчальної діяльності за результатами вивчення окремого ОК, Надавати здобувачам вищої освіти в системі електронного навчання інформацію про критерії оцінювання завдань для самостійної роботи, поточного та семестрового контролю. Здійснювати більш ефективну інформаційну політику в питаннях академічної доброчесності, зокрема, серед здобувачів даної ОП; Забезпечити уніфіковану процедуру перевірки робіт на плагіат за допомогою сертифікованих програм для всіх здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ЗВО є чіткі й зрозумілі для учасників освітнього процесу та оприлюднені на сайті ЗВО. Питання академічної доброчесності знаходяться на стадії удосконалення. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з нечисельними недоліками.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У результаті аналізу звіту про самооцінювання (таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів»), інформації про проходження викладачами стажування, а також інтерв'ювання гаранта освітньої програми, науково-педагогічних працівників, які працюють за ОП було встановлено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, не у всіх відповідає спеціальності 016 Спеціальна освіта. ЕГ вважає, що академічна та професійна кваліфікація 6 викладачів (54,5%) випускової кафедри повністю відповідає ОК ОП. Якісний склад викладачів випускової кафедри, які забезпечують ОП, налічує: докторів педагогічних наук – 1 (9%), кандидатів наук – 7 (63,6%), викладачів – 3 (27,3%). Серед них: 1 викладач має науковий ступінь зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка (В.О. Липа); 3 викладачів мають відповідність за базовою освітою відповідно до профілю підготовки фахівців зі спеціальної освіти (В.О. Ісаченко, С.О. Хоменко, І.М. Василенко); доцент кафедри Н.В. Никоненко є докоранткою Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують медико-медичні, педагогічні та загальнопсихологічні ОК, загалом відповідає змісту ОК, які вони викладають. Проте відповідність деяких викладачів інших кафедр університету викликає сумніви. Зокрема, відповідність викладачів: доц. Кабанова В.І. ОК «Спеціальна методика з історії», доц. Галайко Ю.А. ОК «Спеціальна методика з математика», доц. Грушка В.В. ОК «Спеціальна методика з географії і природознавства» не мають відповідності освіти, публікацій чи практичного досвіду для забезпечення перерахованих ОК. Не всі викладачі (Кабанов В.І. Рибалка Я.І. та ін), які забезпечують реалізацію зазначеної ОП, мають дотичні до проблематики спеціальності 016 Спеціальна освіта теми стажування.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням Ліцензійних умов, згідно з Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Poriadok_konkurs_vidbir_NPP_2019.doc. прийом на посади науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників здійснюється на конкурсній основі. Процедура конкурсного добору викладачів ОП передбачає: надання звіту про виконану науково-педагогічну роботу, списку наукових праць, свідоцтва про підвищення кваліфікації, участь у грантовій і проектній діяльності, рейтинг викладача на підставі опитування студентів «Викладач очима студентів», задля оцінки рівня професіоналізму претендента йому може бути запропоновано проведення відкритого заняття, обговорення кандидатури на вакантні посади на засіданні кафедри, де робиться висновок про професійні якості викладача. Далі висновок кафедри та матеріали особової справи передаються на розгляд вченої ради факультету/Університету. На зустрічах з фокус-групами було підтверджено прозорість та відкритість конкурсного відбору НПП. З метою реалізації ОП залучені як штатні викладачі з високим рівнем професіоналізму, так і сумісники, що свідчить про зацікавленість керівництва ЗВО у цих питаннях.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Заклад вищої освіти активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, що з'ясовано на підставі їх інтерв'ювання, ознайомлення з договорами з базами практики. Під час проведення фокус-груп з гарантом та стейкхолдерами з'ясовано, що роботодавці залучаються до освітнього процесу під час проходження практики та викладання дисциплін. Роботодавці висловлюють свої побажання відносно удосконалення освітнього процесу, які враховуються, що засвідчив протокол засідання кафедри 14.11.2018 р (протокол № 4), де, відповідно до пропозиції роботодавця, у перелік вибіркового ОК були введені нові дисципліни. Змінені назви дисциплін професійно орієнтованого спрямування, про що зазначено у протоколі засідання кафедри (протокол № 1 від 27.08.2020 р.)

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ з'ясовано, що заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків та роботодавців, що з'ясовано на підставі інтерв'ювання гаранта ОП, викладачів, студентів та роботодавців. Зокрема, до проведення лекційних і практичних занять залучені директорка КЗО «Спеціальна школа №12 ДОР» Купрас Віра Василівна, кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка; директорка КЗО «Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр №10 ДОР» Гарнюк Лариса Григорівна, кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка, Василенко І. М., Ісаченко В. О. та ін.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО регламентує підвищення кваліфікації НПП Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНУ (www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_PK_NPP_DNU.PDF). Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів у співпраці з іншими організаціями, що було підтверджено переліком вітчизняних та закордонних закладів вищої освіти, з якими підписано угоди про співпрацю. Завідувачка кафедри доц. Л. Ніколенко пройшла міжнародне стажування в Словаччині, Л. Нічуговська – в Польщі. У 2020 р. через Міжнародну освітню платформу SKLAD підвищили кваліфікацію усі НПП кафедри (проблематика відповідає науковим інтересом викладачів та сприяє підвищенню якості викладання дисциплін). У процесі зустрічі з гарантом з'ясовано, що в аспірантурі Інституту спеціальної педагогіки і психології імені М.Ярмаченка НАПН України навчаються асистенти кафедри Вовченко Ганна Олександрівна (перший рік навчання), Криворотько Анастасія Олександрівна (другий рік навчання); у докторантурі Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова (при кафедрі ортопедагогіки) - доцент кафедри Никоненко Наталія Валеріївна.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У результаті вивчення нормативно-правових локальних документів, інтерв'ювання гаранта освітньої програми і науково-педагогічних працівників та запиту ЕГ був представлений список із 2 викладачів кафедри, які отримали відзнаки і заохочення за свої досягнення впродовж 2018-2021 рр. (доц. Бондаренко З.П. – нагороджена Почесною грамотою МОН України, грамотою ДНУ імені О.Гончара за активні участь у XI загальноуніверситетській фотовиставці, Грамотою за сумлінне і бездоганне виконання посадових обов'язків, Аршава І.Ф. – нагороджена орденом Княгині Ольги III ступеня, присвоєно почесне звання «Заслужений професор Дніпропетровського національного університету».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедура конкурсного добору викладачів О П є прозора і передбачає надання звіту про виконану науково-педагогічну роботу, списку наукових праць, проведення відкритого заняття, обговорення кандидатури на вакантні посади на засіданні кафедри, розгляд справи вченими радами факультету/університету. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема директора КЗО «Спеціальна школа №12 ДОР» Купрас Віру Василівну, кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка; директора КЗО «Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр №10 ДОР», Гарнюк Ларису Григорівну, кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.03 Корекційна педагогіка та інших.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

НПП закладу не можуть забезпечити повною мірою реалізацію даної ОП. Частина викладачів, задіяних у реалізації ОП, хоча й має здобутки в науковій діяльності, проте їхні наукові інтереси недостатньо узгоджуються з навчальними дисциплінами, які вони викладають. Не завжди ефективно залучення роботодавців до організації освітнього процесу. Відсутня система рівномірного заохочення НПП закладу (лише 2 викладача кафедри мають відзнаки за досягнення). За останні 5 років викладачами ЗВО не було захищено жодної дисертації зі спеціальності 13.00.03 - корекційна педагогіка та 13.00.08 - спеціальна психологія. Рекомендовано: Переглянути кадрову політику випускової кафедри. Переглянути систему заохочення НПП. Залучити до НПП фахівців, спроможних забезпечити освітній процес на даній ОП, з відповідною професійною кваліфікацією.

Рівень відповідності Критерію 6.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ вважає, що академічна та професійна кваліфікація 6 викладачів (54,5%) випускової кафедри повністю відповідає ОК ОП. Викладачі інших кафедр ЗВО, які забезпечують ОК ОП, не повністю відповідають підготовці фахівця зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (доц. Кабанов В.І., доц. Галайко Ю.А., доц. Грушка В.В., доц. Турицька Т. Г та ін.), що недостатньо для якісної реалізації освітнього процесу. Серед 22 викладачів кафедри впродовж 2018-2021 рр. відзначена адміністрацією ЗВО лише робота 2 викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У результаті огляду матеріально-технічних ресурсів Дніпровського національного університету ім. О. Гончара ЕГ пересвідчилась у спроможності університету забезпечити досягнення цілей і ПРН, визначених ОП. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу університету (<https://cutt.ly/Uvh6Dx3>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/qvQom7U>), на кафедрі є достатня кількість аудиторій, обладнаних комп'ютерною технікою та мультимедійними засобами. Із зустрічей з гарантом, здобувачами вищої освіти та роботодавцями було виявлено, що для набуття практичних навичок кафедра використовує дидактичні ресурси з баз практик. У ДНУ ім. О. Гончара наявні бібліотека (фонд якої постійно оновлюється), що налічує тринадцять читальних залів (<https://cutt.ly/3vxCmw2>), їдальня та буфет з доступними для студентів цінами, медичний пункт (<https://cutt.ly/2vRb61A>), ізолятор, спортивно-оздоровчий центр (<https://cutt.ly/ovRnMPj>), гуртожиток (<https://cutt.ly/wvxXVdo>), юридична клініка (<https://cutt.ly/WvRn6nK>). Продемонстровані МТР є цілком доступними та безоплатним для студентів та НПП. У здобувачів є вільний доступ до навчально-методичних матеріалів та сайту бібліотеки (<https://cutt.ly/jvxNrEI>), який надає можливість скористатися системою каталогів та картотек, періодикою, ознайомитися з новими надходженнями та скористатися цифровим репозиторієм (<https://cutt.ly/cvxNxxL>) тощо. ЕГ зазначає, що продемонстроване матеріально-технічне забезпечення є достатніми для реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ для викладачів та здобувачів вищої освіти до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, що було підтверджено на зустрічах з академічним персоналом та студентами ОП "Спеціальна освіта". Також здобувачі зазначили, що мають вільний доступ до всіх наявних інформаційних джерел - електронні ресурси бібліотеки (<http://library.dnu.dp.ua/>), цифровий репозиторій (<https://cutt.ly/9vx7OH1>), віртуальні виставки (<https://cutt.ly/svx7FmX>), доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, електронних ресурсів України та світу. Територія університету забезпечена провідним та безпроводним інтернетом (Wi-Fi), що охоплює корпуси, гуртожиток та читальні зали бібліотеки (<https://cutt.ly/Mvx6HQq>). Також всі учасники освітнього процесу мають можливість працювати в бібліотеці у позанавчальний час. В університеті є Рада із забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/8vE9o8q>) та Бюро із забезпечення якості вищої освіти факультетів (<https://cutt.ly/2vE9nCK>), що свідчать про бажання ДНУ ім. О. Гончара вдосконалюватись та робити освітнє середовище максимально комфортним для здобувачів вищої освіти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. На сайті ЗВО наявне окреме посилення під назвою "Охорона праці та безпека життєдіяльності", де університет інформує студентів про правила та інструкції з безпеки життєдіяльності під час різних видів погрози їх життю та здоров'ю (<https://cutt.ly/8vcab1l>). Також на рівні університету створена "Скринька довіри" та телефон довіри ректора, що свідчать про бажання ДНУ ім. О. Гончара вдосконалюватись та робити освітнє середовище максимально відкритим для здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/zvQrG2C>). За потреби, студенти мають можливість звернутися за допомогою до кураторів, які закріплені за кожною з груп, за консультацією психолога, студентського самоврядування. В університеті проводяться анонімні анкетування щодо якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін в період пандемії COVID-19 (<https://cutt.ly/1vQuA4w>), а також проводяться постійні заходи для забезпечення високого рівня безпеки в умовах поширення коронавірусної хвороби. Також функціонує психологічна служба ДНУ (<https://cutt.ly/2vQuYQh>), (<https://cutt.ly/2vQuSNF>), яка керується відповідним положенням

(<https://cutt.ly/kvRmyzJ>), провідним завданням якої є збереження психологічного здоров'я здобувачів вищої освіти через систему просвітницької, профілактичної, консультативної, корекційної та розвивальної роботи. Регулярно проводяться психологічні тренінги з адаптації, командної взаємодії, самопізнання, працевлаштування тощо. Потреби та інтереси здобувачів визначаються шляхом тісних взаємовідносин між адміністративним персоналом, деканатом, кураторами, студентським самоврядуванням. Студенти ОП "Спеціальна освіта" підтвердили задоволеність освітнім середовищем, яке задовольняє їх потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка забезпечується ректоратом, адміністративним персоналом, викладацьким складом кафедри, деканатом. Освітня підтримка забезпечується проведенням навчальних занять, самостійних робіт, практичної підготовки, контрольних заходів з використанням системи електронного навчання Microsoft Office 365. Основними видами навчальних занять є: лекція; лабораторне; практичне; семінарське; індивідуальне заняття; консультація. Під час різних видів занять, написання курсових робіт використовуються інструктивно-методичні матеріали. Організаційна підтримка забезпечується деканатом, кураторами, органами студентського самоврядування, які беруть активну участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи. Щодо інформаційної підтримки: студенти завжди мають можливість звернутися до ректора, адміністративного персоналу, викладачів за консультацією, що підтвердилося на онлайн зустрічах, функціонує електронна система підтримки навчання Office 365 (<https://cutt.ly/3vQgLvH>). Для ефективного інформування всіх учасників освітнього процесу закладом забезпечено доступ до мережі Internet у всіх приміщеннях та корпусах, університет випускає корпоративну газету (<https://cutt.ly/FvRSVKP>), має радіо (<https://cutt.ly/ovRDmge>) та свій канал в YouTube (<https://cutt.ly/qvRDA6K>). Однак, ЕГ виявлено, що здобувачі не поінформовані щодо аналітичних даних анонімних анкетувань щодо якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін. Окрім цього на ОП, яка акредитується, не достатньо мірою відпрацьовано процедуру ознайомлення здобувачів з критеріями оцінювання різних видів навчальної діяльності та підсумкового контролю та процедурою перевірки робіт на плагіат. На рівні університету діє консультативна та соціальна підтримка, що забезпечується практичним психологом, який працює зі здобувачами дистанційно і в період карантинних умов (<https://cutt.ly/2vQuYQh>), (<https://cutt.ly/2vQuSNF>). Обмін інформацією відбувається через сайт університету (<http://www.dnu.dp.ua/>), сторінки у соціальних мережах (<https://cutt.ly/FvQfyWU>), (<https://cutt.ly/QvQfcTj>), (<https://cutt.ly/hvQfV5O>), месенджери (Viber, Telegram).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ДНУ ім. О. Гончара унормовано процес реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами Порядком супроводу (наданням допомоги) осіб з інвалідністю (<https://cutt.ly/jvEHnGX>). Проте, згідно з Положенням про пільги зі сплати за проживання у гуртожитках студентського містечка (<https://cutt.ly/5vEKNO1>) здобувачі вищої освіти з інвалідністю пільги на сплату за гуртожиток не мають. Реалізація права на освіту цих осіб здійснюється за допомогою системи електронної підтримки навчання Office 365, ОК та НМК завантажені на освітню платформу, що дозволяє у дистанційному режимі навчатись та здійснювати їх оцінювання осіб. З відеозустрічей з гарантом, здобувачами та психологом було виявлено, що на цій ОП навчаються здобувачі з інвалідністю. Безбар'єрність корпусів та аудиторій забезпечується наявністю пандусів при вході до будівель, розклад зроблений таким чином, що дисципліни проводяться лише в аудиторіях першого поверху, але доступу до ідальні та туалетної кімнати немає. Зручно облаштована туалетна кімната для таких осіб наявна лише в гуртожитку. Зі слів гаранта стало відомо, що табличок зі шрифтом Брайля та кнопки виклику при вході до корпусів немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика вирішення конфліктних ситуацій регулюється: Положенням про порядок врегулювання конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/dvE4P5C>), Планом заходів щодо запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/NvE5FY8>), Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності (<https://cutt.ly/ovRRDmQ>). У разі виникнення конфліктних ситуацій в університеті діє комісія, до складу якої можуть входити перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, керівники структурних підрозділів, уповноважений представник трудового колективу, начальник юридичного відділу або юрисконсульт, начальник відділу кадрів, представник профспілкового комітету, представники органів студентського самоврядування університету та структурних підрозділів. Комісія вивчає скаргу, надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, які не передбачають прийняття адміністративних/дисциплінарних рішень керівництва університету/структурного підрозділу. У разі погодження сторін із запропонованими способами вирішення ситуації та досягнення спільного рішення, воно оформлюється у письмовій формі, підписується сторонами конфлікту та невідкладно подається ректору університету. Фокус-групи показали, що учасникам

освітнього процесу відома процедура вирішення конфліктних ситуацій. Ними було заявлено, що таких ситуацій у академії не виникало. Питанням попередження та профілактики конфліктних ситуацій опікується психологічна служба ДНУ ім. О. Гончара, яка проводить для здобувачів різноманітні заходи: тренінг «Шлях до порозуміння», практикум «Відновлювальні практики в дії», тренінг «Уміння казати «ні», майстер-клас «Життя без конфліктів: чи воно можливе?», «Управління конфліктами» (<https://cutt.ly/7vRmF3h>). Активну позицію з питань врегулювання конфліктних ситуацій займають куратори академгруп, які проводять відповідні тематичні бесіди згідно з планами виховної роботи кураторів та за фактом виявлення конфлікту. У разі виникнення випадків корупції, сексуальних домагань та дискримінації, які згідно з чинним законодавством є злочинами, здобувачі мають право й повинні звернутися у відділення поліції або дільничний пункт національної поліції, про що з ними проводяться настановчі бесіди. В університеті створена Антикорупційна програма (<https://cutt.ly/EvRsF6X>), де відображена політика, процедура та зміст антикорупційних заходів у діяльності ЗВО. Постійно діють «гаряча лінія», «скринька довіри» (<https://cutt.ly/2vRjHhN>). Для здобувачів ОП проводять заходи щодо протидії булінгу (<https://cutt.ly/yvRv2RR>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Кафедра забезпечує здобувачів вищої освіти матеріальними ресурсами, які надають їм бази практик; функціонування Ради із забезпечення якості вищої освіти та Бюро із забезпечення якості вищої освіти факультеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не достатньою мірою забезпечена система інформування здобувачів щодо критеріїв оцінювання різних видів навчальної діяльності та підсумкового контролю, процедури перевірки робіт на плагіат та аналітичних довідок анонімних опитувань на сайті університету. Для осіб з ООП не забезпечені достатні умови. Рекомендовано: Здійснювати більш ефективну підтримку здобувачів щодо інформування про результати анонімних анкетувань, критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності та підсумкового контролю, процедури перевірки робіт на плагіат. Забезпечити для осіб з ООП достатні умови для реалізації права на освіту.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Політика освітнього середовища ДНУ ім. О. Гончара врегульована відповідними документами, які забезпечують здобувачам ОП освітню, організаційну, соціальну, консультативну, психологічну підтримку. Університет забезпечує здобувачів ОП матеріально-технічними ресурсами, безоплатною та безпечною інфраструктурою. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 7 з недоліками, що є несуттєвими (не достатньою мірою забезпечена система інформування здобувачів щодо критеріїв оцінювання різних видів навчальної діяльності та підсумкового контролю; процедури перевірки робіт на плагіат та аналітичними довідками анонімних опитувань на сайті університету; недостатньою мірою забезпечені умови для осіб з ООП).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ДНУ ім. О. Гончара керується низкою положень та документів, які регулюють процес процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми: Положенням про організацію освітнього процесу університету (<https://cutt.ly/Uvh6Dx3>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/qvQom7U>), Порядком розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм (<https://cutt.ly/lvRIEEN>), Положенням про обрання студентами дисциплін за вибором (<https://cutt.ly/GvROFCJ>), Положенням про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором (<https://cutt.ly/jvRPCqk>). На етапі проектування освітньої програми всі зацікавлені сторони могли ознайомитись з проектом ОП та внести пропозиції (<https://cutt.ly/cvRF848>), відправляючи на електронну пошту, яка вказана на сторінці. Пропозиції були обговорені на засіданнях: кафедри про затвердження ОП (протокол № 13 від 24.05.2017 р.); про затвердження змін до ОП «Спеціальна освіта» (протокол № 2 від 05.09.2017 р.), для набору 2018 р. (протокол № 5 від 28.11.2017 р.); для набору 2019 р. (протокол № 4 від 14.11.2018 р.), для набору 2019 р. (протокол №

8 від 03.04.2019 р.; протокол № 1 від 27.08.2020 р.); Вченої ради факультету про затвердження ОП (протокол № 10 від 06.06.2017 р.); про затвердження змін до ОП (протокол № 2 від 19.09.2017 р.; протокол № 3 від 12.12.2017 р.; протокол № 4 від 17.12.2018 р., протокол № 5 від 16 квітня 2019 р.; протокол № 7 від 31.09.2020 р.); Вченої ради університету про затвердження ОП, 1 ред. (протокол № 15 від 29.06.2017 р.); ОП, 2 ред. (протокол № 6 від 21.12.2017 р.); ОП, 3 ред. (протокол № 1 від 10.09.2020 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В університеті функціонує Рада студентів (<https://cutt.ly/avUGWoK>), (<https://cutt.ly/hvUGDLe>), яка керується відповідним положенням (<https://cutt.ly/XvUGlt4>) і є безпосереднім органом зв'язку студентів з ректоратом, адміністративним персоналом та викладачами. Представники студентського самоврядування входять до складу вчених рад університету та факультету, стипендіальної комісії. У ході спілкування зі студентами, студентським самоврядуванням та викладачами вдалося з'ясувати, що здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП "Спеціальна освіта" та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, здобувачі вищої освіти вносили свої пропозиції щодо покращення ОП, про що свідчать протоколи (Протокол № 4, від 14.11.2018 р.; Протокол № 5 від 28.11.2017 р.; протокол № 8, від 3.04.2019 р.; протокол №13, від 24.05.2017 р.; Протокол №1, від 27.08.2020 р.). Проте, на зустрічі зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що вони не ознайомлені з результатами їх анкетування з питань забезпечення якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін. ЕГ зазначає, що хоча представники студентського самоврядування не входять до проектних груп з розробки та перегляду ОП, проте також мають можливість висловити свою думку та пропозиції щодо змісту освітньої програми і процедур забезпечення її якості (nmv@365.dnu.edu.ua, asrdnu@i.ua). Студентське самоврядування долучене до всіх процедур управління якістю ЗВО. Принагідно, ЕГ вважає за необхідне зазначити, що під час відеозустрічі зі студентським самоврядуванням голова Ради студентів Ткаченко Микола Віталійович відмовився спілкуватися державною мовою з експертною групою Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході спілкування ЕГ з роботодавцями вдалося з'ясувати, що більшість з них і є НПП кафедри, тому вони безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП "Спеціальна освіта" та інших процедур забезпечення її якості як партнери (Протокол № 4, від 14.11.2018 р.; Протокол № 5 від 28.11.2017 р.; протокол № 8, від 3.04.2019 р.; протокол №13, від 24.05.2017 р.; Протокол №1, від 27.08.2020 р.). Це було підтверджено під час зустрічі зі стейкхолдерами: Купрас В. В. - директоркою КЗО "Спеціальна школа № 12 ДОР", Рейдою К. В. - директоркою КЗО "Спеціальна школа "Шанс" ДОР", Лебідь С. В. - директоркою КЗО "Навчально-реабілітаційний центр "Горлиця" ДОР". За допомогою анкетування (<https://cutt.ly/evUPEoZ>) з'ясовуються позиції та потреби роботодавців. Окрім цього, проводяться науково-методичні семінари та конференції з їхнім залученням, що було зазначено ними самими.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В університеті функціонує відділ зв'язків з виробництвом та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників ДНУ ім. О. Гончара (<https://cutt.ly/lvI23Le>), який здійснює моніторинг працевлаштування студентів та інформування щодо вакантних місць в установах, проте з відеозустрічі з завідувачкою даного відділу, Лисиченко Оленою Вікторівною, виявлено, що процедуру збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників в університеті не налагоджено. Провідні психологи Психологічної служби ДНУ проводять навчальні тренінги щодо професійного налаштування та вмотивованості випускників ЗВО, з адаптації, командної взаємодії здобувачів, самопізнання, працевлаштування тощо (<https://cutt.ly/2vQuSNF>). Кафедра підтримує добрі відносини з випускниками, про що свідчить інформація на сторінці в Фейсбукці (<https://cutt.ly/zvI3mvG>), де випускники діляться своїми успіхами та досвідом професійної діяльності. За запитом ЕГ гарантом ОП підготовлено довідку, у якій описано процедуру, що стосується збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за ОП (дод. 5 до звіту в акред. каб.).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО реалізується низкою положень: Положенням про організацію освітнього процесу університету (<https://cutt.ly/Uvh6Dx3>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

(<https://cutt.ly/qvQom7U>), Порядком розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм (<https://cutt.ly/lvRIEEN>), Положенням про обрання студентами дисциплін за вибором (<https://cutt.ly/GvROFCJ>), Положенням про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором (<https://cutt.ly/jvRPCqk>) тощо. Серед виявлених недоліків, що були зазначені у відомостях про самооцінювання та обговорювалися на кількох фокус-групах варто відзначити: неможливість структури освітньої програми та навчального плану надавати більш широкий спектр можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме, індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Проведена у 2019/2020 н.р. робота з розширення можливості формування індивідуальної траєкторії здобувачами вищої освіти збільшує кількість та різноманітність дисциплін за вибором і змінює процедуру їх обрання. У ДНУ створено два каталоги вибіркових дисциплін: університетський вибірковий каталог (УВК) 2020-2021 н.р., який охоплює 70 вибіркових дисциплін за першим (бакалаврським) рівнем (<https://cutt.ly/GbkLmJl>) та факультетський вибірковий каталог (ФВК), до якого входять індивідуальні переліки дисциплін за спрямуванням спеціальностей кожного факультету, зокрема Факультету психології та спеціальної освіти (<https://cutt.ly/abkLZNR>). Також оновлено Положення про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором, починаючи з набору 2018/2021 н.р (<https://cutt.ly/2bkLM8B>). В ДНУ ім. О. Гончара здійснюється моніторинг процесу освітнього середовища, зокрема є низка опитувань щодо реалізації ОП: для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/pvOerIM>), для випускників (<https://cutt.ly/pvOehdp>), для роботодавців (<https://cutt.ly/lvOecmz>). Проте, на зустрічі зі здобувачами вищої освіти виявилось, що вони не ознайомлені з результатами їх анкетування, крім того якісні результати анкетування не висвітлено на сайті університету, що свідчить про певні проблеми у системі внутрішнього забезпечення якості ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП “Спеціальна освіта” (редакція № 2) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться перше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті сформована культура якості, яка сприяє розвитку освітньої програми та супроводу освітньої діяльності на ній. Адміністрація університету та НПП дослухаються до порад та рекомендацій стейкхолдерів та прагнуть до вдосконалення. У ДНУ ім. О. Гончара функціонують: Положення про організацію освітнього процесу університету (<https://cutt.ly/Uvh6Dx3>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/qvQom7U>), Положення про обрання студентами дисциплін за вибором (<https://cutt.ly/GvROFCJ>), Порядок розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм (<https://cutt.ly/lvRIEEN>), які дають змогу якісно організувати освітній процес. Культура забезпечення якості освітнього процесу реалізована на кількох рівнях: університет (ректорат, Вчена рада та Рада із забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ДНУ), факультету (деканат, Вчена рада, Бюро із забезпечення якості вищої освіти факультету, кафедри / освітньої програми (завідувач кафедри, гарант ОП, група забезпечення) та окремих стейкхолдерів (студенти, роботодавці, викладачі, випускники). Учасники академічної спільноти мають можливість вирішувати питання якості освітнього процесу за ОП, його організації, кадрового забезпечення, матеріального забезпечення, інформаційного забезпечення і його відповідності ліцензійним й акредитаційним вимогам. За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у ДНУ ім. О. Гончара діють такі структурні підрозділи: Рада із забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/8vE9o8q>), Бюро із забезпечення якості вищої освіти факультетів (<https://cutt.ly/2vE9nCK>), навчальний та навчально-методичний відділ (<https://cutt.ly/xvOpHiy>), централізована бухгалтерія (<https://cutt.ly/HvOh97b>), адміністративно-господарська частина (<https://cutt.ly/uvOjwxF>), відділ кадрів (<https://cutt.ly/ovOjuli>), відділ по по роботі з міжнародними організаціями та міжнародними партнерами (<https://cutt.ly/svOjSNR>). Всі структурні підрозділи університету тісно співпрацюють між собою. На думку ЕГ, в університеті наявне прагнення до поліпшення якості освітньої діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Партнерські відносини зі студентами прослідковуються у взаємовідносинах з адміністрацією та НПП, а позиція здобувачів береться до уваги під час перегляду ОП. Існує плідна співпраця кафедри з роботодавцями, які залучені до перегляду та модернізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Здобувачі вищої освіти не ознайомлені з результатами їх анкетування з питань забезпечення якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін. Не налагоджено процедуру збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Рекомендовано: Організувати інформаційну політику щодо результатів анонімних анкетувань з питань забезпечення якості освітньої діяльності. Налагодити процедуру збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за ОП. Налагодити процедуру збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, позиції стейкхолдерів беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 8 з недовліками, що є несуттєвими (здобувачі вищої освіти не ознайомлені з результатами їх анкетування з питань забезпечення якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін; не налагоджено процедуру аналізу, збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ДНУ ім. О. Гончара визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. У ЗВО розроблено внутрішні нормативні документи, яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП, зокрема Статут університету (<https://cutt.ly/tvUrqXe>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/qvQom7U>), Положення про організацію освітнього процесу університету (<https://cutt.ly/Uvh6Dx3>) тощо, які охоплюють усі типи внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, що діють у ЗВО. Вони розміщені у вкладці Положення на головній сторінці закладу та є доступними для всіх учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/1vUaxzE>). За результатами проведених зустрічей з усіма фокус-групами підтверджено, що усі необхідні для організації даного процесу документи є у вільному доступі, а також під час реалізації освітньої програми забезпечується виконання усіх встановлених правил, політик, процедур. Крім цього, на сайті університету представлено дві електронні адреси, куди можна надсилати пропозиції та зауваження до проекту освітньої програми: nmv@365.dnu.edu.ua, aspdnu@i.ua. Проте, на фокус-зустрічі зі здобувачами ОП виявилось, що вони не поінформовані про зміни, які були внесені в ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП "Спеціальна освіта" був оприлюднений для громадського обговорення на сайті у вкладці Проекти освітніх програм (<https://cutt.ly/cvUggsw>), де з метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін прикріплені електронні адреси: nmv@365.dnu.edu.ua, aspdnu@i.ua. Зі слів заступника голови Ради якості, проректора з науково-педагогічної роботи - Свинарєнка Дмитра Миколайовича, проект даної ОП був оприлюднений для обговорення не пізніше як за 1 місяць до розгляду. Проте, не оприлюднено аналіз інформації щодо пропозицій стейкхолдерів на сайті університету.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті університету оприлюднений пакет ОП "Спеціальна освіта" за посиланням на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/MvUkE5D>), а також РНП навчальних дисциплін, включених до неї (<https://cutt.ly/wbkGYqN>). ЕГ вважає, що обсяг оприлюдненої інформації є недостатнім для того, щоб забезпечити можливість потенційних

вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою, адже на офіційній сторінці кафедри замало інформації щодо діяльності кафедри та ОП, на якій готують здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Прозорість та публічність основних документів і процедур, котрі забезпечують та регулюють освітній процес ЗВО. На сайті університету забезпечено зворотний зв'язок для оперативного реагування на зауваження та пропозиції зацікавлених сторін щодо реалізації та покращення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Здобувачі вищої освіти не поінформовані щодо змін, які були внесені в ОП. Недостатньо висвітлена діяльність кафедри на сайті університету. Відсутня інформація щодо пропозицій стейкхолдерів на сайті університету. Рекомендовано: налагодити систему інформування здобувачів про зміни, що були внесені в ОП. Висвітлювати нову інформацію про діяльність кафедри на сайті університету або ж розвивати сайт кафедри. Висвітлювати пропозиції, що запропоновані стейкхолдерами, та їх затвердження на сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Перелічені слабкі сторони (здобувачі вищої освіти не поінформовані щодо змін, які були внесені в ОП; недостатньо висвітлена діяльність кафедри на сайті університету; відсутня інформація щодо пропозицій стейкхолдерів на сайті університету) не знижують цінності вказаних позитивних практик (прозорість та публічність основних документів і процедур, котрі забезпечують та регулюють освітній процес ЗВО; на сайті університету забезпечено зворотний зв'язок для оперативного реагування на зауваження та пропозиції зацікавлених сторін щодо реалізації та покращення ОП), а також можуть бути виправлені в короткі строки, що дозволяє оцінити відповідність ОП вимогам до Критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час відеозустрічі зі студентським самоврядуванням голова Ради студентів Ткаченко Микола Віталійович відмовився спілкуватися з ЕГ державною українською мовою і, відповідаючи на запитання експертів, користувався російською мовою, крім нього під час зустрічі послуговувався російською мовою і член Ради забезпечення якості вищої освіти Онопрієнко Ілля Леонідович, тим самим порушуючи Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (стаття 21 «Державна мова у сфері освіти»), який повністю відображає зміст статті 7 «Мова освіти» Закону України «Про освіту», яким встановлено, що мовою освітнього процесу є державна мова. ОП «Спеціальна освіта» (ред. 2), що акредитується, сфокусована на формування компетентностей у сфері навчання, виховання і розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями та дітей з

тяжкими порушеннями мовлення, проте аналіз змісту ОП та освітньої діяльності за цією ОП показав, що ОК не забезпечують у повному обсязі формування цих компетентностей. Найвна загальнодефектологічна спрямованість ОП (на олігофренопедагогіку та логопедію), що простежується у новій редакції №3 ОП «Спеціальна освіта», затвердженій Вченою радою Університету (протокол № 1 від 10.09.2020), за визначеною ЗВО спеціалізацією «Логопедія» унеможливує якісну підготовку фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за визначеною спеціалізацією. ЕГ вважає, що ОП «Спеціальна освіта» ред. № 3, затверджена Вченою радою Університету (протокол № 1 від 10.09.2020), потребує суттєвого оновлення відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за визначеною ЗВО спеціалізацією 016.01 Логопедія.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Дод. 3 _Protokol_zasidannya_byuro_FP SO_№3_18_06_2020 (4).pdf</i>	vujFHmN5rZCP5zMpS5rqLoW7LprLDTx1zv+kXIOI C4Y=
Додаток	<i>Дод. 4_ ОП Спеціальна освіта_міжнародна_діяльніст ь.pdf</i>	JUFzTU1Zcnffoxp/MbChhiCcbQICg/gCFaZpjKQSglg =
Додаток	<i>Дод. 1_ міська рада вакансії.pdf</i>	zJovZ9kNiAyzZFAOICKRYWh5vKv8/bZow2xbAMH piFA=
Додаток	<i>Дод. 2_ обл. центр зайнятості ВАКАНСІИ.pdf</i>	hpfPCBofkdjJWt8wvIUy9c8vC67In7lYPL5YT6ofHsY =
Додаток	<i>Дод. 5_Робота з випускниками.pdf</i>	aH7WPqVpMUZ5CvIaT6lyByxxmjAFJY/MUCo/2Vve GD4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинчук Олена Валеріївна

Члени експертної групи

Пахомова Наталія Георгіївна

Войтенко Альона Андріївна